

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

TURINYS

3.3. Ugdymo proceso organizavimas

3.3.1. Kalbinės veiklos gebėjimų ugdymo patarimai

3.3.2. Užsienio kalbos temos (pamokos) etapai

Priedai: Pamokos (pamokų ciklo) scenarijaus pavyzdžiai

3.3. Ugdymo proceso organizavimas

3.3.1. Kalbinės veiklos gebėjimų ugdymo patarimai

Sakytinio teksto supratimo (klausymo) gebėjimų ugdymas

Rekomenduojama

- Reguliariai pateikti klausymo įrašus
- Pratinti mokinį būti aktyviu klausytoju
- Kelti klausymo tikslą, parengti mokinį klausytis teksto
- Parinkti tekstus, atitinkančius realaus gyvenimo situacijas
- Klausytis tekstų, perduodamų sakytinės kalbos kanalu
- Klausytis autentiškų tekstų
- Supažindinti mokinius su teksto klausymo būdais (globalusis, selektyvusis, detalusis)
- Nuolat vertinti klausymo gebėjimus

• Rašytinio teksto supratimo (skaitymo) gebėjimų ugdymas

Rekomenduojama

- Iškelti skaitymo tikslus prieš skaitant tekstą
- Prieš kiekvieno teksto skaitymą skelbti uždavinį (rasti informaciją, suprasti pagrindinę mintį, išskirti detales, lyginti ir t.t.)
- Skaityti trumpus autentiškus tekstus (skelbimus, raštelius ir kt) nuo pirmųjų kalbos mokymosi metų
- Pateikti tekstų, skirtų skaitymui su žodynu
- Supažindinti mokinius su teksto skaitymo būdais, kurie priklauso nuo skaitymo tikslo (globalusis, selektyvusis, detalusis)
- Sistemingai vertinti skaitymo gebėjimus

Sakytinio teksto kūrimo (kalbėjimo) gebėjimų ugdymas

**UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS**

Rekomenduojama

- Teikti mokiniui kuo daugiau galimybių kalbėti pamokoje
- Neskatinti mokinių mokytis teksto atmintinai (teksto atpasakojimas nelaikomas kalbėjimo gebėjimų ugdymu)
- Skatinti mokinių tapti aktyviu kalbėjimo proceso dalyviu
- Kuo dažniau vertinti kalbėjimo gebėjimus
- Kalbinę veiklą organizuoti taip, kad būtų skatinamas mokinio pasitikėjimas savimi, poreikis bendrauti užsienio kalba
- Aiškiai apibrėžti kalbinę situaciją (pagal mokinių amžių, interesus, jų žinias: kas su kuo, koku tikslu, apie ką, kur ir kada kalbasi)
- Kalbines pratybas organizuoti įvairiomis formomis (poromis, grupėmis, naudojant žaidimo, vaidybos elementus).
- Planuojant kalbėjimo gebėjimų ugdymą nepraleisti nė vieno etapo (kalbos formų įtvirtinimo, kalbėjimo užduoties struktūros, komunikacinio tikslo)
- Kuo dažniau vertinti kalbėjimą pagal iš anksto su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus.

Rašytinio teksto kūrimo (rašymo) gebėjimų ugdymas

Rekomenduojama

- Netapatinti rašymo gebėjimų ugdymo su gramatikos išmokimu.
- Parinkti rašymo užduotis, atitinkančias realaus gyvenimo situacijas
- Nusistatyti prioritetinius rašymo žanrus, rašymo tikslus
- Pradiniam etape pateikti valdomo rašymo pratybas
- Aukštesnėse kalbos mokymosi pakopose neatsisakyti laisvo kūrybinio rašymo užduočių
- Rašymo gebėjimų ugdymui pasitelkti formuojamojo vertinimo metodikas.

3.3.2. Užsienio kalbos temos (pamokos) etapai

Etapai	Tikslai	Technikų/užduočių tipų pavyzdžiai
1. Įvadas	<ul style="list-style-type: none"> • motyvacijos skatinimas; • turimų žinių aktyvinimas (leksikos, sociokultūros, kalbos, kt.) 	<ul style="list-style-type: none"> – temos žodynas (asociacijos ir pan.); – pokalbis (minčių išsakymas) tam tikra tema; – paveikslėliai arba karikatūros; – „provokuojančios“ tezės; – „spėliojimai“ apie turinį (remiantis paveikslėliais arba užrašais po paveikslėliais); – atraminių žodžių pateikimas; – dainelės; – užduotys žodis-paveikslėlis, žodis-sinonimas, kt.
2. Pristatymas	tekstų, paveikslėlių ir gramatinių	– skaitymas / skaitymas balsu / mokytojo skaitymas;

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

	struktūrų pateikimas	<ul style="list-style-type: none"> – klausymas (įrašo, mokytojo skaitymo), vaizdo įrašo stebėjimas; – skaitymas kartu mokytojui paliepus.
	globalusis supratimas	<ul style="list-style-type: none"> – bendrieji klausimai; – sakinių sutvarkymas ; – pasirenkamieji atsakymai; – schemos užpildymas; – „K“ klausimai (kas? Kur? Kada? Kaip? Kodėl?); – sudėliojimo užduotys (paveikslėlių / užrašų / sakinio dalių); – pabraukimai, loginio kirčio uždėjimas.
3. Įsisąmoninimas (semantizacijos etapas)	<ul style="list-style-type: none"> • atskirų žodžių (sakinių) supratimas; • teksto lygmens užtikrinimas; • naujų gramatinių struktūrų ir formų funkcijų supratimas 	<ul style="list-style-type: none"> – vizualizavimas; – konteksto pateikimas; – apibrėžimų pateikimas; – sakinių pavyzdžių pateikimas / taisyklės išaiškinimas; – spėjimas pagal kontekstą; – nuoroda į žinomus žodžius: <ul style="list-style-type: none"> – sinonimai / antonimai, – išvestiniai žodžiai, – sudurtiniai žodžiai (išskaidomi), – žodžiai, panašūs į gimtosios kalbos žodžius, tarptautiniai žodžiai, – vertimas.
4. Įtvirtinimas (pratybų etapas)	naujos medžiagos panaudojimas („automatizavimas“)	<ul style="list-style-type: none"> – užduotys, kuriomis ugdomi: <ul style="list-style-type: none"> – komunikaciniai gebėjimai (skaitymo / klausymo / rašymo / kalbėjimo), – daliniai gebėjimai (gramatikos / rašybos / žodyno / leksikos / tarimo); užduotys: <ul style="list-style-type: none"> – reprodukcinės – produkcinės; – atvirosios– uždarnosios; – orientuotosį formą – orientuotos į turinį; – daugiau valdomos – mažiau valdomos; – raštu – žodžiu.
5. Panaudojimas	– laisvas naujos medžiagos panaudojimas, tekstų kūrimas;	<ul style="list-style-type: none"> – reziümė; – nuomonių išsakymas;

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

	– perkėlimas į kitas sritis	– teksto pratėsimas; – diskusija; – lyginimas su gimtosios šalies realijomis; – žaidimas vaidmenimis; – teksto perrašymas kitaip; – interviu; – pokalbis.
--	-----------------------------	---

Pamokos (pamokų ciklo) scenarijaus pavyzdžiai

Anglų kalbos pamokos scenarijaus pavyzdys (*integruotas EKA panaudojimas*)

Lesson Plan

Form: 10 D /2D gymnasium

Topic of the Lesson: **Self- and Peer Assessment in the Lesson of Spoken Interaction**

Aims:

1. to make the Students aware of the benefits of on-going self- and peer - evaluation in the learning/teaching process
2. to practise using the European Language Portfolio and Language Passport self-assessment grids evaluating spoken interaction
3. to practise criteria-based role play performance evaluation
4. to develop role playing skills
5. to develop critical thinking and learning to learn skills
6. to use interactive methods (pair/group work, discussion, etc).

The stages of the lesson

1. to introduce the aims of the lesson
2. to discuss different forms of assessment and their benefits:
 - i. Teacher's (formal –informal)
 - ii. Peer's

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

iii. Self –

3. to introduce the European Language Portfolio and Language Passport:
 - 1) aims (self-assessment, reflection, planning, motivation, participation, cooperation)
 - 2) benefits
4. to identify one's level of spoken interaction using Language Passport self-assessment grid:
 - 1) pre-reading questions
 - 2) analysis of some unknown terms
 - 3) reading the descriptors, underlying key words in each level
 - 4) presenting one's level describing the interaction type and the range of topics
 - 5) the level B1 and Speaking Credit in the final year of secondary education
5. to listen to the recorded conversation “What shall we do tonight?” which illustrates C2 level :
 - 1) effortless participation
 - 2) fluency and high speed
 - 3) richness of expression: use of idiomatic expressions and colloquialisms
 - 4) natural speech elements
6. to do role-play tasks of 2008 Speaking Credit and use peer – assessment:
 - 1) analysis of the role-play task criteria
 - 2) 2 min. for the preparation
 - 3) 5 min. for the performance
 - 4) giving feedback
7. to fill in a self-assessment sheet for the current lesson
8. to assign homework: to work with the self assessment grid on spoken interaction using the European Language Portfolio p. 41-43
9. to sum up/give feedback

Topic of the Lesson: **Self- and Peer Assessment in the Lesson of Spoken Interaction**

Greeting

1 min.

1. Introduction the aims of the lesson **1 min.**

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

2. Discussion: different forms of assessment and their benefits (T- Class)

3 min.

Today we we'll focus on evaluation or assessment of spoken interaction.

1. What is **assessment**?
2. What is **spoken interaction**?
3. What task is based on interaction?
- **role play**, interview, discussion
4. Who can be an **assessor**?
Have you ever been an assessor?
5. What kind of assessment is possible and useful?
- **T, Peer, Self**

3. Introduction of the European Language Portfolio and Language Passport

(pair work)

4 min.

Show the booklets to Ss

1. Have you seen these books before?
2. Have you ever heard about the EL Portfolio and LPassport?
3. If we focus on assessment, self-assessment today, do you think these books can help us?

4. Today we focus on speaking/speaking interaction self/peer assessment.

If I open p 41 I find L Biography section with Spoken Interaction Assessment Grid

- 1) What is a grid?
- 2) point to **B1** on the left
- 3) open p.54 -show **B2**
- 4) **Today we'll be using the other self- assessment Grid from LPassport.**

Task 1. SELF- ASSESSMENT (HANDOUT 1)

4 min.+ 1 min. feedback/formative evaluation

FIND OUT WHAT SPOKEN INTERACTION LEVEL YOU ARE AT

- Look at the grid.

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

- Which skill (L/R/S/ or Wr.) should interest us?
- **Spoken Interaction** or Spoken Production? – CIRCLE it.
- What do the Letters A1, A2, B1, B2, C1, C2 mean/symbolize?
- **levels of performance.**

What is performance? *Doing smth. – speaking to a partner, taking part in a roleplay*

How many levels are there/? -6

*Do you know which level have you reached?

BOARD: analysis of some unknown terms

TASK 1 (independent work)

5 min. + 1 min. feedback/formative evaluation

- read the descriptors, underlying key words in each level

-present your level describing the interaction type and the range of topics

*What level should Ss show in the Speaking Credit in the final year of secondary education in order to pass it? **B1**

5. Now we are going to listen to the recorded conversation “What shall we do tonight?”

TASK 2 (group work)

3 min. + 2 min. feedback/formative evaluation

*What level have these people reached?

Gr 1 focus on **fluency and speed**

Gr 2 **richness of the language/expression**

Gr. 3 naturalness/interaction/reaction

Choose 1 S from each group to report

Explain giving short characteristics.

It illustrates C2 level :

- 1) effortless participation
- 2) fluency and high speed
- 3) richness of expression: use of idiomatic expressions and colloquialisms
- 4) natural speech elements

6. Role-play tasks of 2008 Speaking Credit and use peer – assessment:

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

TASK 3. PEER ASSESSMENT (pair work)

11 min.

- 1) **3 min. for the analysis of the role-play task criteria**
- 2) **2 min. for the preparation**
- 3) **5 min. for the performance**
- 4) **1 min. giving feedback/formative evaluation**

7. Filling in a self-assessment sheet for the current lesson (individual work)

5 min.+ 1 min. feedback/formative evaluation

8. The homework task (T- Class)

2 min.

to work with the self assessment grid on spoken interaction using the European Language Portfolio p. 41-43

9. Summing up/Feedback **1 min.**

Pamokos scenarijus (*Parengta naudojantis Geoff Petty. Šiuolaikinis mokymas. Praktinis vadovas. „TytoAlba“ Vilnius, 2007*)

Pamokos tema: Kur tu buvai vakar? Raidės Xx, Щш (6 kl., II UK)

Pateikti (iki 35%)	Pritaikyti (iki 60%)	Peržvelgti (iki 5%)	Vertinimas
	<p>2.Namų darbų patikrinimas: a)Darbas poromis – sudėti iš žodžių pateiktų ant kortelių trumpą dialogą („Daliujamoji medžiaga prie vadovėlio „) (- Что ты любишь делать после уроков? – Я люблю читать книги. Что тебе нравится делать?)</p>	<p>1.Ko išmokom praeitą pamoką?</p>	<p>Taikomos formuojamojo vertinimo metodikos: visos pamokos eigoje mokiniai skatinami rodyti supratimą „šviesoforo“ metodu, klausti.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas Vertinamos mokinių pastangos: jų atlikti namų darbai ir darbas klasėje (už gerai atliktą namų darbą ir</p>

**UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS**

<p>3. Pamokos uždavinių pateikimas ir aptarimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suprasti pokalbius ir trumpus pasakojimus, kai situacija ir žodžiai yra žinomi; • dalyvauti 3 – 5 frazių pokalbyje vartodamas išmokus žodžius ir sakinius; • taisyklingai rašyti ir jungti raides X, Ц. <p>4. Naujos medžiagos pateikimas :</p> <p>a) pokalbis remiantis pateiktomis iliustracijomis, gramatikos lentele, patirtimi bei turimomis žiniomis (V - 1A) (Где мы живём? – в Литве Как мы говорим? – По-литовски К нам приехал друг из России, как с ним будем говорить? – По-русски. Мы покажем ему Вильнюс. Вильнюс большой город.) Į žodynėlius : замок, Старый город, музей, вчера, сегодня, завтра</p> <p>b) Globalusis klausymas: apie ką</p>	<p>b) Skaitymo technikos pratybos, tarimo ir intonavimo lavinimas (eil. «Футбол»)</p>		<p>aktyvų dalyvavimą pamokoje mokiniai į vertinimo lapą gauna po 2 taškus, už nepakankamai gerai atliktą– 1 tašką)</p>
---	---	--	--

UŽSIENIO KALBŲ BENDROJI PROGRAMA PAGRINDINEI MOKYKLAI
METODINĖS REKOMENDACIJOS
UGDYMO PROCESAS

<p>kalbasi vaikai? c) Naujų kalbos struktūrų aptarimas remiantis gramatikos lentele.</p> <p>7. Abėcėlės raidės Xx, Цц V – 2, PS - 1</p> <p>10. Namų darbų paaiškinimas PS – 7, 8</p>	<p>5. Selektivusis klausymas, informacijos atrinkimas, aptarimas gimtąja kalba V -1 B</p> <p>6. Imitavimo pratimų atlikimas V – 1C</p> <p>8. Užduotys rašymo technikai ugdyti. Užduočių atlikimas pratybų sąsiuvinyje vadovaujant mokytojui PS - 2 - 6</p> <p>9. Darbas poromis papildant dialogų replikas V - 3</p>	<p>11. Pamokos aptarimas: ko turėjome šiandien išmokti? Grįžtame prie pamokos uždavinio ir aptariame pamoką:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atkreipiame dėmesį į pamokos uždavinius; • mokiniai prisimena, kas buvo svarbiausia; • kas buvo lengviausia, kodėl; • kas padėjo suprasti naują medžiagą. 	
--	--	--	--